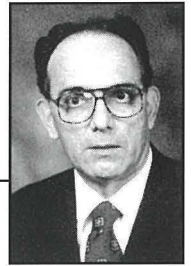

Ir-Rahhala Mostija u l-Madonna ta' l-Isperanza

Kitba ta' Anthony CAMILLERI B.A. (Hons.), Dip. Ed. (Admin. & Mgmt.)
(1946 - 2001)

Ma kinitx l-ewwel darba li Marija Grazzja marret tirgha n-nghag m'omma fl-inhawi tal-Bizbizija. F'dik il-gurnata li kellha tibqa' tiftakarha ghomorha kollu, madankollu, ommha htiegilha tmur sal-qalba tar-ral. Ma marritx qabel halliet lil bintha tmur bil-merhla.

Mill-Bizbizija lejn it-tliet irhula u lil 'hinn, jgħifieri lejn in-Naxxar u d-dawra tal-qaliet ta' San Pawl il-Bahar u bejn l-Imgarr, il-panorama kienet thennik bi gmielha. Ghelieqi u haxix, sigar u ahdar kullimkien. Tabilhaqq kienet dehra li min jaf kemm ilha l-ahhar xemx li nizlet minn fuqha qabel inqerdet!

Iż-żwiemel u l-karettuni kienu ghaddejjin fi triqithom mill-Imdina fuq ix-xaqliha l-ohra tal-wied fejn kien hemm il-knisja parrokkjali ddedikata lit-tlugħ ta' Sidtna Marija fis-Sema. In-naha tagħha lanqas ruh ma kienet tidher. Kien hemm l-ghana ta' l-ghasafar, il-friefet jaqbzu minn fjura għall-ohra jsoffu n-nektar u xi fenek selvaġġ jirgħa fuq il-haxix bnin u tari.

Marija Grazzja dehrilha li semgħet hoss 'il bogħod, qisu azzar jahbat ma' azzar. Qamet bil-wieqfa, tawlet għonqha u nhasdet il-hasda ta' hajjitha.

"Kursari! Madonna tas-Sema u ta' l-art", temtmet, wiċċha isfar lellux. X'irid ikun! Niġri b'kemm għandi sahha. Il-Madonna tagħtini grazzja nehles minn dwiefirhom. Imma biex inpattilha?

L-Għar f'Wied il-Għasel li dahlet tiskenn fih 'Marija Grazzja'.

Il-kursari ma damux ma ndunaw bil-priza li nzertat fil-mogħdija tagħhom. Issa rawha tiġri. Ma tilfux żmien. Jekk kienet tfajla sbejha kienet iġġibilhom il-flus fis-suq ta' l-ilsiera. Jekk tkun xi wahda barra minn hawn jagħtuha lill-Bej bhala rigal u dan forsi jithajjar jingħogħob mas-sultan billi joffriheli. F'każ li ma kienet tghid xejn, iġġibx haqq ġimgha xogħol?

Marija Grazzja rduppjat il-pass. Il-kursari bdew ihaffu iżjed. Min kien jarahom mill-bogħod setgħa jinduna li l-kursari ta' Barbarija kienu qegħdin ilahhqu magħha aktar kemm jgħaddi l- hin. Marija Grazzja waslet f'nizla, nizla fonda, in-nizla li tnizzlek fil-wied. In-naha l-ohra rat l-ghar li tant kienet iżzur.

"Madonna tat-Tama", lissnet baxx baxx hekk kif ghajnejha kohol żerzqu żewġ demgħat. Dahlet tiġri fl-ghar, għar imdawwar b'hafna haxix, l-iżjed b'tursin il-bir. Tbikkmet. Izda wara ftit rat brimba li bdiet tahdem għanqbuta bi bżulija u għaqal liema bħalhom. Marija Grazzja nteħbet li dak kien star tassew prezzjuż u jiswa aktar mid-dehebbijiet tal-Gran Mastru.

L-ilhna goffi u raffi tal-kursara bdew joqorbu. Niżlu fil-wied u qasmu għan-naha l-ohra. Il-kbir fosthom staghġeb kif lit-tfajla ma sabuhiex. Kien għad fadal hotba art miksija kważi kollha bit-tursin il-bir. Ftit basru kemm delikatezza, għaqal u segretezza dak it-tursin il-bir kien qed jostor f'Marija Grazzja!

"Hawn m'hawn xejn!" nafar il-furban tat-turbant.

"Ipprova hemm! " qal tal-misluta tonda tonda.

"M'intix tara li hemm hadd ma seta' dahal?" wieġeb il-kap tal-kursari. "Dik l-għanqbuta għadha shiha bħal x'hin inhadmet."

Telqu mnejn ġew għax beżgħu li xi hadd rahom u ta l-allarm lill-kavallerija ta' l-Imdina. Ma riedux jispiċċaw huma fil-jasar ta' Malta wara li fallielhom il-kolp tagħhom. Meta Marija Grazzja kienet kuta u l-kursari tbiegħdu lejn mnejn ġew, harġet u griet lejn rahalha l-Mosta biex tirrakkonta l-helsien tagħha u tfahhar lil Omm it-Tama, dik id-Dama hanina ta' fama celesti.

"Ma, nixtieq li fuq l-ghar nibni knisja tal-kampanja. Hekk wegħidtha lill-Madonna x'hin mistohbija fl-ghar

Il-Kappella tal-Madonna ta' l-Isperanza li nbriet mill-familja ta' 'Marija Grazzja'.

smajt lehen il-kursari kwazi ma' widnejja u l-għaraq xaqq għalija".

Il-familja ta' Marija Grazzja hadet hsieb biex issisti halli tinbena l-knisja tal-Madonna ta' l-Isperanza b'hafna ġbir ta' flus fil-Mosta u saħansitra ġabru anke fil-Belt Valletta minghand dawk il-Maltin devoti tal-Madonna. Ix-xogħol tlesta fl-1761.

*"Int Madonna ta' kull grazzja,
Mertu tiegħek jekk jiena ħlist,
Mill-ġħajb u l-jasar u l-inkwiet,
U l-ġħażiża ommi rġajt bist."*

28 ta' Frar, 2001 - Ras ir-Randan.

Ċertament li din hija ohra mill-ahhar kitbiet tal-mibki iżda qatt minsi, Anthony Camilleri, qabel halliena fl-4 ta' Mejju, 2001. Niringrazzja b'mod speċjali lil huh Joe talli ġentilment għaddieli diversi kitbiet ohra mill-pinna eċċellenti ta' Tony - li sa fl-ahhar il-Mosta rrikonoxxiet il-ġieħ li jisthoqqlu. Dan ġara fis-16 ta' Settembru 2004, meta Joe rċieva l-onorificenza 'Ġieħ il-Mosta' f'isem huh. Ahjar tard inkella qatt!!

POSEIDON POOLS INT'L LTD.

The swimming pool specialists

- SWIMMING POOL CONSTRUCTION ENGINEERS AND SUPPLIERS OF FILTRATION EQUIPMENT •
- CHEMICALS AND POOL ACCESSORIES •

167, Constitution Street, Mosta MST 04, Malta
 Tel: 21 412599, 21 411141
 Fax: 21 437034
 E-mail: poseidonpools@global.net.mt